

Dosarul nr. 1ra-779/2022
1-18212968-01-1ra-23052022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Lazarciuc Nicolai XXXX, născut la xxxx, originar din
XXXX, domiciliat în XXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.09.2017 - 19.03.2018,

Instanța de apel: 27.04.2018 – 12.06.2018,

08.04.2019 - 28.05.2019,

28.12.2020 – 23.02.2022,

Instanța de recurs: 15.08.2018 - 12.02.2019,

18.05.2020 – 13.10.2020,

23.05.2022 – 30.01.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 19 martie 2018, Lazarciuc Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de gestionarea drogurilor pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 an, cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, în fapt, a constatat că, Lazarciuc Nicolai la 27.06.2017, aproximativ la ora 16:00, activând în funcția de șef filială în cadrul farmaciei „3M-Farm” SRL, amplasată pe str. Romană, 42, or. Ungheni, fiind responsabil în baza ordinului nr. 7 din 27.09.2016 eliberat de „3M-Farm” SRL, de achiziționarea, păstrarea, evidența și livrarea medicamentelor și substanțelor toxice, stupefiante, psihotrope și alcool etilic pentru depozitul farmaceutic și de asigurare a respectării condițiilor de păstrare conform legislației, în corespundere cu cerințele Legii nr.382-XIV

din 06.05.1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor” și prevederile ordinului Ministerului Sănătății al RM nr. 71 din 03.03.1999 „Cu privire la păstrarea, evidența și eliberarea produselor și substanțelor stupefiante, toxice și psihotrope”, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale și al consecințelor care pot surveni, la solicitarea lui Melniciuc Andrei, contra sumei de 400 lei MD, i-a eliberat ultimului, fără rețetă, în incinta farmaciei sus menționate, 9 casete a câte 10 pastile în fiecare „Zolomax”, 4 casete a câte 10 pastile în fiecare „Fasconal” și 6 casete a câte 10 pastile în fiecare „Antalgic”. Astfel, 6 casete a câte 10 pastile în fiecare „Antalgic” au fost eliberate contrar prevederilor Regulilor de eliberare a medicamentelor din farmacie, Anexa nr. 4 la ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012, deoarece nu sunt incluse în Lista OTC (pentru eliberarea din farmacie fără prescripție medicală) și care puteau fi eliberate doar în baza rețetei, în care trebuie să fie prescrisă denumirea comună Internațională ale acesteia.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1117 din 03.08.2017, în componența preparatului medicamentos „Fasconal” și „Antalgic”, s-a depistat substanța stupefiantă „Codein”. Conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Fasconal” alcătuiește (0,01x40=0,4 gr). Conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Antalgic” alcătuiește (0,04x60=2,4 gr).

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal conform indicilor calificativi: *circulația ilegală a drogurilor, adică înstrăinarea ilegală a drogurilor, cu folosirea situației de serviciu în proporții mari*.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, a declarat apel inculpatul și cu apel suplimentar avocatul Nicolaev Ghenadie în numele inculpatului.

3.1. Inculpatul Lazarciuc Nicolai, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune incriminate.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, deoarece la examinarea cauzei și pronunțarea sentinței nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate la dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În această ordine de idei, a menționat că, analizând doar declarațiile martorului principal al acuzării - Melniciuc Andrei, căruia i s-au eliberat medicamentele, atunci, conform informației scrise furnizate de Centrul de Sănătate Ungheni, prezentate de apărare instanței, ultimul se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza: utilizare nocivă pentru sănătate de substanțe opiacee și se află la tratament de substanțe cu metadonă, precum în stările de boală a pacientului pot fi indicate următoarele preparate: Fasconal, Antalgic, Zolomax.

Totodată, a remarcat faptul că din declarațiile martorului principal, depuse în ședința de judecată, rezultă clar, că pe caz, a fost organizată și petrecută de către colaboratorii de poliție o provocare, versiune, care deși persistă pe dosar încă de la faza de urmărire penală, dar care, n-a fost nici cercetată la faza respectivă și nici supusă examinării în instanța de judecată, deși, instanța, era obligată să o facă. La fel, prima instanță, pune la îndoială faptul existenței în general a rețetei, potrivit căreia lui Melniciuc A. i-au fost eliberate medicamentele și respectiv a distrugerii acestora. Or, probarea tuturor circumstanțelor care au importanță pentru învinuire este obligațiunea statului în persoana organelor competente: IP, Procuratură, iar judecata în baza acelor probe administrate la faza de urmărire penală, urmează doar să-și motiveze, argumenteze soluția luată, sentința adoptată și pronunțată, ceea ce nu a avut loc și în cazul său. Învinuitul, inculpatul nu este obligat să-și demonstreze nevinovăția, ci lui trebuie să-i fie dovedită această vinovăție.

Inculpatul a menționat dezacordul cu aprecierea probelor dată de către instanța de fond, dar și lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii imputate.

De asemenea, apelantul și-a expus dezacordul cu soluția instanței de fond privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei din contul său în beneficiul statului, or, prevederile art. 143, 227, 228 Cod de procedură penală, în esența sa, prevăd contrariul și anume că, statul suportă cheltuielile de probare în procesul penal, cu unele excepții prevăzute expres de normele, la care, s-a referit instanța, dar care, însă, nu prevăd posibilitatea încasării acestora de la inculpat, în condițiile, când efectuarea expertizei a fost dispusă de procuror pentru probarea acuzației aduse învinuitului și care nicidecum, expertiza nu s-a petrecut la solicitarea lui Lazarciuc Nicolai.

3.2. La 04 iunie 2018 a înaintat apel suplimentar avocatul Nicolaev Ghenadie în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, prin care Lazarciuc Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului a invocat că din materialele cauzei reiese că Melniciuc Andrei a fost interogat în calitate de bănuț, conform procesului-verbal de audiere a bănuțului pe data de 20.04.2017. Audierea a început la ora 11.30 și s-a încheiat la ora 12.00. Audierea a fost efectuată de către ofițerul de urmărire penală Moraru St. în prezența avocatului. Interogarea s-a efectuat în lipsa traducătorului, în procesul-verbal, fiind indicată mențiunea că bănuțul Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnătură (Vol. I, f.d. 25).

Tot, la 20.04.2017, ora 15.30 se întocmește procesul-verbal de autodenunțare făcută de către Melniciuc Andrei (Vol. I, f.d. 17) în care ultimul declară, precum că la data de 15.02.2017 contra sumei de 500 lei a procurat pastile care conțin substanțe narcotice de la Lazarciuc Nicolai, care activează în calitate de farmacist la farmacia „Orient”. În procesul-verbal, fiind indicată mențiunea că Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnăturii. Tot, în aceeași

zi, pe data de 20.04.2017 a fost interogat în calitate de martor și conform procesului-verbal de audierea martorului (Vol. I, f.d. 18) audierea a început la orele 16.00 și s-a încheiat la orele 16.30, fiind indicată mențiunea că martorul Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnătură. Ofițerul de urmărire penală a întocmit procesul-verbal de consemnare a faptelor din 20.04.2017, în care a indicat că în gestionarea lui se află cauza penală cu nr. 2017360198 în cadrul căreia s-a stabilit că o persoană comercializează ilegal pastile, care conțin substanțe psihotrope și narcotice (Vol. I, f.d. 16). Pe data de 24.04.2017 a fost pornită urmărirea penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. d) și f) Cod penal. Pe data de 20.06.2017 Andrei Melniciuc semnează un acord (Vol. I, f.d. 40) cu organul de urmărire penală, în care își dă consimțământul de a colabora cu organele de drept în cadrul cauzei penale cu nr. 2017360245. Pe data de 27.06.2017 conform actului de primire - predare primește 10 bancnote cu nominalul de 50 lei (Vol. I, f.d. 31). Tot pe data de 27.06.2017 în baza ordonanței în incinta IP Ungheni de la Andrei Melniciuc au fost ridicate 9 casete a câte 10 pastile „Zolonax”, 6 casete a câte 10 pastile „Antalgic” și 4 casete a câte 10 pastile „Fasconal” (Vol. I, f.d. 42). După efectuarea pe data de 27.06.2017 a măsurii speciale de investigație și anume achiziției de control, Andrei Melniciuc în cadrul urmăririi penale nu a fost audiat referitor la faptul în ce circumstanțe a avut loc achiziția de control. La 05.02.2018, la solicitarea procurorului, martorul acușării Andrei Melniciuc a fost audiat în ședința de judecată de către prima instanță referitor la fapta încriminată lui Nicolai Lazarciuc (Vol. II, f.d. 80-81), care a declarat că pe data de 27.06.2017 a primit de la colaboratorul de poliție 500 lei, care i-a propus să procure de la inculpatul Nicolai Lazarciuc medicamente, și anume, analgezice și somnifere. Cu persoana care i-a dat banii a făcut cunoștință aproximativ cu o lună înainte. A aflat că persoana dată este colaborator de poliție după ce a procurat medicamente de la Nicolai Lazarciuc, or, colaboratorul de poliție cunoștea că este bolnav de cancer. Tot atunci a intrat în farmacie și a solicitat ajutor de la farmacistul Nicolai Lazarciuc, comunicându-i că este bolnav și a efectuat anterior un tratament pe programa „Metadon”, îl doare tare capul, coloana vertebrală și picioarele și a solicitat somnifere și analgezice, comunicând că nu se acordă ajutor la spital. Careva cereri la poliție privind faptul că farmacistul Lazarciuc Nicolai vinde medicamente din substanțe narcotice nu a depus. Pe data de 20.04.2017 nu a făcut autodenunț și n-a depus careva declarații. A semnat careva documente fără a cunoaște conținutul lor, fiindcă ele erau întocmite în limba de stat (română) pe care el nu o cunoaște, traducător nu a fost prezent și înainte de a semna actele la care face referire acuzatorul de stat nu i-au fost traduse. A semnat aceste acte fără a înțelege conținutul lor, deoarece nu a avut încotro, fiind reținut pentru comiterea unei infracțiuni. Deși, în prezenta cauză prima instanță a avut motive serioase să bănuiască că a avut loc o înscenare, ea nu a analizat elementele factuale și legale relevante care ar fi ajutat să facă diferența între înscenare și activitatea legitimă de investigație. Analizând procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și procesul-verbal de interogare a martorului Melniciuc Andrei din 20.04.2017, se constată că aceste acte procedurale au fost întocmite cu

încălcarea prevederilor procesual penale și trezesc mari dubii privind veridicitatea declarațiilor expuse în actele menționate, or, aceste acte au fost dactilografiate la calculator și potrivit acestora Melniciuc Andrei și-a exprimat dorința de a face declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, iar pe versul actelor (f.d. 17, 20, Vol. I) este indicat, precum că a participat un traducător, inscripția „Traducător” este efectuată manual. Astfel că, în opinia părții apărării, în ambele cazuri organul de urmărire penală a încălcat grav prevederile art. 85 alin. (3) Cod de procedură penală (f. d. 81, Vol. II).

La fel, apărătorul a menționat că, actele procedurale indicate mai sus au fost întocmite după ce Melniciuc Andrei a fost interogat în calitate de bănuit tot pe data de 20.04.2017 ora 11.30 - 12.00 în lipsa traducătorului (f.d. 25, Vol. I), din care se poate constata că Melniciuc Andrei a făcut autodenunț (f.d. 17, Vol. I) și a fost interogat în calitate de martor (f.d. 18, Vol. I) la data de 20.04.2017, având concomitent calitatea de bănuit, denunțator și martor. La 20.06.2017, Melniciuc Andrei semnează un acord cu organul de urmărire penală în care își dă consimțământul de a colabora cu organele de drept în cadrul cauzei penale cu nr. 2017360245 (f.d. 40, Vol.I), fiind recunoscut ca bănuit în aceeași cauza penală cu nr.2017360245 (f.d. 212, Vol.I) și ulterior prin ordonanța procurorului din 07.09.2017 a fost eliberat de răspunderea penală pe art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal din motivul că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii prin autodenunțare, predarea benevolă a drogurilor și divulgarea persoanelor care au contribuit la comiterea infracțiunii (f.d. 218- 219, Vol.I).

Astfel, avocatul Ghenadie Nicolaev a subliniat că, actele procedurale menționate supra, și anume, procesul-verbal de autodenunțare și procesul-verbal de interogare a martorului Melniciuc Andrei, ambele datate cu 20.04.2017, care au fost întocmite cu încălcarea prevederilor procesual penale și trezesc mari dubii privind veridicitatea declarațiilor expuse în actele menționate, nu pot fi admise ca probe în procesul penal și urmează a fi excluse din dosar.

Mai mult decât atât, apărătorul a susținut că, inculpatul a fost instigat la săvârșirea infracțiunii prin mijlocul cum ar fi apelarea la compasiunea persoanei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, iar apelurile declarate sunt nefondate.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, precum și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui Lazarciuc Nicolai în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar solicitarea privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 800 lei, de respins.

În motivare a indicat dezacordul cu soluția instanței de apel privind menținerea sentinței primei instanțe, or, toate argumentele invocate în cererea de apel, să referă la erorile comise de către prima instanță, care urmau a fi rezolvate de către instanța de apel, din aceste considerente concluziile instanței de apel, precum că ea a preluat argumentele primei instanțe și afirmațiile, precum că apelantul a invocat aceleași motive pe care le-a făcut în fața primei instanțe și a primit un răspuns detaliat sunt irelevante, alogice și nu pot fi reținute. Instanța de apel a ales pur și simplu să nu se pronunțe asupra încălcărilor care au fost evidențiate și care sunt grave.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de către apărătorul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului Lazarciuc Nicolai, casată total decizia, cu remiterea cauzei la rejudecare către aceeași instanță în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției, instanța de recurs a calificat că instanța de apel nu a intrat în esența cauzei respective, fără a se expune dacă în speța dată suntem sau nu în prezența provocării, dacă toate acțiunile procesuale au fost efectuate corect precum sunt: procesul-verbal de consemnare a faptelor din 20.04.2017 (Vol. I, f.d. 16); procesul-verbal de autodenunțare făcută de către Melniciuc Andrei (Vol. I, f.d. 17); procesul-verbal de audiere a lui Melniciuc Andrei în calitate de martor din 20.04.2017 (Vol. I, f.d. 18), fiind semnalizat de către partea apărării că martorul Melniciuc Andrei este vorbitor de limba rusă, iar aceste acte au fost întocmite în limba de stat, conținutul cărora nu i s-au adus la cunoștință.

De asemenea, instanța a subliniat că, în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

Astfel, instanța de recurs a menționat că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apelurile declarate, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, au fost admise parțial apelurile declarate de către avocatul Nicolaev Ghenadie în numele inculpatului Lazarciuc Nicolai și inculpat, casată sentința în partea încasării cheltuielilor judiciare și pronunțată, în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se respinge demersul procurorului cu privire la încasarea de la Lazarciuc Nicolai a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 2 800 lei și aceste cheltuieli se trec din contul cheltuielilor în bugetul de stat.

În rest, a fost menținută sentința fără modificări.

7.1. Instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a indicat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu toate că, inculpatul nu a recunoscut vina în cele imputate, instanța de apel a subliniat că vinovăția acestuia a fost demonstrată integral prin probele administrate și apreciate de către instanța de judecată care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

Prin urmare, nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Lazarciuc Nicolai privind circulația ilegală a substanțelor narcotice, și anume, înstrăinarea ilegală a drogurilor, cu folosirea situației de serviciu în proporții mari, nu echivalează cu achitarea lui, or, circumstanțele stabilite, probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis ca fiind neîntemeiat argumentul apelanților precum că, învinuirea adusă lui Lazarciuc Nicolai este bazată pe presupuneri, or, învinuirea adusă este bazată pe ansamblu de probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care demonstrează cu certitudine vinovăția lui Lazarciuc Nicolai în comiterea infracțiunii încriminate lui prin rechizitoriu, și anume, infracțiunea prevăzută de ar. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondat argumentul apărării precum că, inculpatul fiind angajat în calitate de șef filială a farmaciei, care, potrivit domeniului de activitate are dreptul de eliberare a medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante, a acționat legal eliberând respectivele medicamente, or, delimitarea între caracterul legal și ilegal al acțiunii săvârșite de inculpat o constituie prezența sau lipsa rețetei în baza căreia s-au eliberat substanțele stupefiante.

Așadar, instanța de apel a constatat cu certitudine că, preparatul medicamentos „Fasconal” și „Antalgic” i-a fost eliberat lui Melniciuc Andrei de către inculpatului N. Lazarciuc fără rețetele respective și astfel dânsul a comis infracțiunea imputată lui. Declarațiile ultimului că lui Melniciuc Andrei i-a eliberat aceste preparate, deoarece ultimul avea receta respectivă, instanța de apel l-a respins ca fiind necorespunzătoare adevărului, or, Melniciuc Andrei a declarat că dânsul nu avea nici o rețetă și doar a plătit banii pentru preparate.

Mai mult decât atât, instanța de apel a respins ca neîntemeiat alegația apărării precum că, potrivit funcției deținute, inculpatul avea atribuții de eliberare a

medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante nu îl cataloghează pe acesta la categoria persoanelor care dețin autorizație pentru activități cu asemenea substanțe, fapt care i-ar atribui acțiunilor acestuia caracter legal. Or, datorită funcției sale deținute, acțiunile inculpatului perfect se încadrează la art. 217¹ alin. (3) lit. d) Cod penal, reprezentând persoana care la comiterea infracțiunii s-a folosit de situația de serviciu.

De asemenea, la faza de urmărire penală, însuși Nicolai Lazarciuc a indicat că, la 27.06.2017 a eliberat, fără rețetă, lui Andrei Melniciuc preparatele „Antalgic”, „Zolomax” și „Fasconal”, urmând ca a doua zi aceasta să-i fie prezentată (f. d. 101, vol. I). Declarațiile inculpatului oferite în cadrul ședinței de judecată prin care afirmă că a eliberat preparatele în bază de rețetă, pe care, nu-și amintește exact locul unde a pus-o „în cutie sau lângă cutia specială pentru păstrarea acestora”, instanța de apel le-a apreciat drept neveridice și nu coroborează cu alte probe.

Totodată, prin actul nr.06 din 31.07.2017 despre nimicirea rețetelor cu termen de păstrare expirat, care a fost prezentat de partea apărării, este indicat faptul că în perioada 01.06.2017 - 30.06.2017 au fost eliberate produse medicamentoase „Antalgic” în număr de „4” în baza a „2” rețete, însă aceasta nicidecum nu probează faptul că anume la data de 27.06.2017 lui Melniciuc Andrei i s-au eliberat medicamentele în baza unei dintre aceste rețete.

Astfel, poziția apărării prin care a susținut că a existat o astfel de rețetă, instanța de apel a respins-o ca nefondată, deoarece contravine cumulului de probe pertinente și concludente, cum ar fi: extrasul din carnetul medical al lui Andrei Melniciuc sau alte documente care confirmă că acesta la data de 27.06.2017 ar fi avut vreo prescriere de la medic privind eliberarea din farmacie a preparatelor cu conținut de substanțe stupefiante; înregistrări în Registrul de evidență al rețetelor, ș.a. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că, declarațiile martorului Liliana Buracovschi care a fost audiată în ședința de judecată sunt irelevante la caz, or, aceasta a declarat despre faptul că în urma verificării cantităților de medicamente divergențe nu au fost depistate, cât despre existența rețetei pentru care lui Andrei Melniciuc i-au fost eliberate preparatele medicamentoase, martorul nu a putut comunica. Faptul primirii sumei de bani de la A. Melniciuc și a eliberării de către inculpat a bonului de casă pentru medicamente nu se contestă, iar faptul însușirii unor sume de bani, inculpatului nici nu i s-a încredințat.

Referitor la afirmația inculpatului privitor la faptul că, preparatul „Antalgic” nu conține substanța stupefiantă „Codein” ci fosfat de codeină hemihidrat, ceea ce este o sare de codeină, iar aceasta nu este inclusă în lista substanțelor stupefiante și psihotrope, instanța le-a respins ca neîntemeiate, or, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1 117 din 03.08.2017 în componența preparatului medicamentos „Antalgic” s-a depistat substanța stupefiantă „Codein”, care este inclus în lista Nr. 1, tabelul Nr. 1 „Substanțe stupefiante” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.

Totodată, potrivit procesului de comunicare a raportului de expertiză din 17.08.2017 (f. d. 195, vol. II), învinuitului Nicolai Lazarciuc, în prezența apărătorului său Eugeniu Tetelea, i s-a explicat dreptul să dea explicații, să facă obiecții, precum și să ceară a se pune expertului întrebări suplimentare, a se efectua expertiza suplimentară ori o contraexpertiză, însă atât învinuitul Nicolai Lazarciuc, cât și apărătorul său n-au avut careva obiecții referitor la raportul de expertiză efectuat.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind nefondate argumentele apelantului Ghenadie Nicolaev referitor la dezacordul cu legalitate procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, pe motiv că aceste acte procedurale au fost întocmite cu încălcarea prevederilor procesuale. În acest sens, instanța de apel a menționat faptul că, potrivit procesului-verbal din 11.09.2017, de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale (f. d. 232), ultimii nu au avut careva obiecții referitor la întocmirea procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și a procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, însă apărătorul inculpatului Lazarciuc Nicolai, Tetelea Eugeniu a înaintat un demers prin care a solicitat de a stabili identitatea medicului narcolog, posibil psihiatru care i-a prescris preparatele „Zolomax”, „Fasconal” și „Antalgic”, precum și a solicitat cartela medicală lui Andrei Melniciuc, iar prin ordonanța procurorului I. Steclari din 11.09.2017 (f. d. 233, vol. I), a fost respins demersul apărătorului Eugeniu Tetelea din 11.09.2017.

Instanța de apel a stabilit că, inculpatul Nicolai Lazarciuc și apărătorul său nu au abordat nulitatea procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și a procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, astfel ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că inculpatul și apărătorul său au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal, iar instanța de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nu are temeii și suport legal pentru a invoca din oficiu chestiunile abordate.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia instanței de fond referitor la faptul că organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar inculpatul n-a săvârșit infracțiunea ca urmare a unei „provocări organizate”.

În acest caz, instanța de apel a menționat că, colaboratorii de poliție au reacționat la denunțul efectuat de Andrei Melniciuc, care a anunțat organele de drept că a procurat de la Nicolai Lazarciuc, fără rețetă medicamentele care conțin substanțe psihotrope din cadrul farmaciei „Orient”, unde Nicolai Lazarciuc, activa în calitate de farmacist, iar colaboratorii de poliție s-au limitat la investigarea activității infracționale a inculpatului într-o manieră pasivă, nu au exercitat o influență de așa natură, încât să-l determine pe ultimul la săvârșirea infracțiunii.

Tot în acest sens, ca dovadă că n-a avut loc o provocare, instanța de apel a indicat declarațiile lui Melniciuc Andrei care a menționat că până la cazul dat dânsul a comunicat unui polițist, cu care a făcut cunoștință cu vreo lună în urmă în curtea casei unde trăia, că anterior a mai procurat din această farmacie medicamente, ultimul cunoștea starea lui fizică. Mai mult, cum a mai declarat acest martor, polițistul care i-a dat bani, nu i-a spus să cumpere substanțe narcotice anume de la Lazarciuc N., dar în general, de la farmacia Orient.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, acțiunile colaboratorilor de poliție nicidecum nu au avut efectul unei provocări și instigări la săvârșirea infracțiunii imputate în prezenta cauză penală din partea autorităților statului, ci dimpotrivă, organul de urmărire penală a administrat probe care indică că infracțiunea ar fi fost săvârșită și fără intervenția organelor de drept, motiv pentru care se resping ca nefondate argumentele apelanților cu privire la achitarea inculpatului.

Prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, procesul-verbal de autodenunțare, procesul-verbal de examinare a obiectului, procesul-verbal de percheziție, raportul de expertiză, care fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a menționat că prima instanță just a constatat că faptele încriminate inculpatului Lazarciuc Nicolai, prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal au fost săvârșite de către acesta prin analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate în afara oricăror dubii rezonabile.

Cu referire la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a subliniat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la admiterea solicitării părții acușării privind încasarea de la Nicolai Lazarciuc în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 2 800 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare, instanța de apel a indicat că, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial

asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. Astfel, alocarea de stat se efectuează doar în conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care prevede că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală.

În contextul dat, instanța de apel a stabilit că, în prezenta cauză penală, ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării. Drept urmare, în cazurile când expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei sunt achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat. Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal, se trec în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

8. Decizia instanței de apel din 28 mai 2019 a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

8.1. Procuror, care a solicitat casarea deciziei în partea cheltuielilor judiciare și menținerea sentinței în această parte, din motiv că apelul a fost greșit admis.

În motivarea celor solicitate, a indicat că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală se pun în obligația statului, or, normele legale de care s-a condus instanța, prevăd că aceste cheltuieli se achită de către stat pentru a nu condiționa termenul rezonabil și pentru a facilita operativitatea acțiunilor procesuale la etapa urmăririi penale, însă ulterior urmează a fi încasate de la inculpatul care a fost condamnat.

Mai mult, la materialele cauzei au fost aduse suficiente probe prin care se demonstrează cheltuielile în sumă de 2 800 lei, ce au fost suportate pentru a efectua raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1117 din 03.08.2017 (f.d. 179, vol. I).

Totodată, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat, prin ce se atestă intenția legiuitorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului, astfel concluzia instanței de apel în această parte este una nefondată.

8.2. Avocatul Nicolaev Gh. în numele inculpatului care a solicitat, casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, de achitare a lui Lazarciuc Nicolai de sub învinuirea înaintată din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

În argumentarea recursului a menționat că, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată, care contravine garanțiilor drepturilor omului ce se conțin în Convenția Europeană.

Instanța de apel nu a dat un răspuns tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, și anume, nulitatea actelor procedurale întocmite la etapa urmăririi penale; lipsa la materialele dosarului a achiziției de control care urma a fi întocmită de către organul de

urmărire penală, dar și de judecătorul de instrucție; declarațiile martorului Melniciuc Andrei urmau a fi respinse.

Astfel, în speță suntem în prezența unei provocări, iar instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele de fapt în acest caz. Prin urmare, recurentul la fel ca și în cererea de apel enumeră actele procedurale care cad sub incidența art. 94 Cod de procedură penală și urmează a nu fi luate în calcul, deoarece au fost obținute cu încălcări esențiale ale dispozițiilor procedurii penale.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2020, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 28.05.2019 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a notat că unul din motivele de bază care au constituit temei de remiterea cauzei la rejudecare, reprezintă faptul că instanța de apel a ignorat prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și fără a ține cont de indicațiile instanței de recurs, repetat a examinat cauza fără a da o apreciere clară declarațiilor martorului Melniciuc Andrei care în ședința instanței de fond a declarat că „(...) am primit banii de la poliție în numerar, nu îmi aduc aminte suma vreo 400-500 lei cu promisiunea că voi avea parte de jumătate din suma de bani (...) am achitat preparatele în cauză cu banii pe care mi i-au dat polițiștii (...)” (vezi f.d. 80-81, vol. III), mai mult, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei susține că aceste declarații demonstrează vinovăția inculpatului (fila nr.8, prezenta decizie).

La fel, instanța de apel nu a dat un răspuns clar și întemeiat argumentelor înaintate în cererile de apel de către apărare, și anume, privind legalitatea actelor procedurale întocmite la etapa urmăririi penale enumerate la pct.3.1.- 3.2. din decizie, or, încălcarea prevederilor legale referitoare la prezența traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural (art.251 alin.(2) Cod de procedură penală).

Astfel, instanța a respins neîntemeiat argumentele cu privire la nulitatea actelor procedurale menționând faptul că, atât avocatul inculpatului, cât și inculpatul, nu au invocate aceste curențe în termenul prevăzut de lege, și anume, la etapa finalizării urmăririi penale, or, ținând cont de prevederile art. 251 alin.(3) Cod de procedură penală, nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, a fost admis apelul inculpatului și apelul suplimentar al avocatului Nicolaev Ghenadie în numele inculpatului, casată total sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 19 martie 2018 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Lazarciuc Nicolai învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin.(3) lit.d), f) Cod penal a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Dispozițiile sentinței privind corpurile delictive, au fost menținute.

10.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării, or instanța de apel nu a reținut probele administrate de organul de urmărire penală, precum și de instanța de fond, ca fiind pertinente, concludente și veridice în conformitate cu prevederilor art.27, 99-101 Cod de procedură penală, ce ar confirma vinovăția lui Lazarciuc Nicolai privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit.d), f) Cod penal, or în cazul dat, fapta încriminată lui Lazarciuc Nicolai nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. d), f) Cod penal.

Analizând probele, declarațiile inculpatului Lazarciuc Nicolai, martorilor Buracovschi Liliana, Melniciuc Andrei, precum și probele scrise: procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017, procesul-verbal din 27.06.2017 de examinare a obiectului, bonul de casă în sumă de 393,68 lei, procesul-verbal de percheziție din 27.06.2017, copia contractului individual de muncă nr.191 din 18.12.2013, ordinul Ministerului Sănătății nr.960 din 01.10.2012 *cu privire la modul de eliberare a medicamentelor*, ordinul directorului Farmaciei 3M-Farm SRL, Bui Thi Titanii Huyen din 27.09.2016 *cu privire la stabilirea persoanelor responsabile de achiziționarea, păstrarea, evidența și livrarea medicamentelor și substanțelor toxice, stupefiante, psihotrope și alcool etilic*, Regulamentul de funcție nr.1 privind șeful filialei farmaciei de forme industrial 3M Farm SRL aprobat de directorul Bui Thi Titanii Huyen din 01.07.2012, raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1117 din 03.08.2017, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, instanța de apel a reținut că de către acuzatorul de stat, acțiunile inculpatului Lazarciuc Nicolai au fost încadrate în temeiul art. 217¹ alin.(3) lit.d), f) Cod penal, or, în acest sens, instanța de apel a considerat că probele administrate și examinate în ședința de judecată nu au demonstrat vinovăția inculpatului Lazarciuc Nicolai de comiterea infracțiunii de circulația ilegală a drogurilor, adică înstrăinarea ilegală a drogurilor, cu folosirea situației de serviciu, în proporții mari, în situația în care, s-a constatat cu certitudine că fapta încriminată inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din care considerente, acesta urmează a fi achitat.

Instanța de apel a reținut că, prin probele administrate nu s-a confirmat suspiciunea organului de urmărire penală că Lazarciuc Nicolai a înstrăinat ilegal droguri cu folosirea situației de serviciu, în proporții mari, iar unicul mijloc de probă la o atare situație fiind procesul-verbal de consemnare a faptelor din 20.04.2017, în care ofițerul de urmărire penală a indicat că, în gestiunea lui se află cauza penală cu nr.2017360198 în cadrul căreia s-a stabilit că o persoană comercializează ilegal pastile, care conțin substanțe psihotrope și narcotice (f.d.16, vol.I). În baza acestui proces-verbal, la data de 24.04.2017 a fost pornită urmărirea penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3) lit.d), f) Cod penal.

Astfel, instanța a conchis că, la data de 20.06.2017 ofițerul de urmărire penală a inspectoratului de poliție Ungheni, Moraru Stanislav încheie cu Melniciuc Andrei un acord (f. d. 40, Vol. I) prin care ultimul chipurile își dă consimțământul de a colabora cu

organele de drept în cadrul cauzei penale cu nr. 2017360245. Iar ca urmare, la data de 27.06.2017 conform actului de primire – predare, Melniciuc Andrei primește 10 bancnote cu nominalul de 50 lei (Vol. I, f. d. 31), pentru efectuarea achiziției de control, iar la data de 27.06.2017 în baza ordonanței în incinta IP Ungheni de la Melniciuc Andrei au fost ridicate 9 casete a câte 10 pastile „Zolonax”, 6 casete a câte 10 pastile „Antalgic” și 4 casete a câte 10 pastile „Fasconal” (Vol. I, f. d. 42), însă, în cadrul urmăririi penale Melniciuc Andrei nu a fost audiat, or, la materialele cauzei procesul-verbal de audiere a acestui martor nu se regăsește.

Totodată, ofițerul de urmărire penale anexează la materialele cauzei procesul-verbal de autodenunțare a lui Melniciuc Andrei (f.d. 17, vol. I) și procesul-verbal de audiere a martorului Melniciuc Andrei (f.d. 18, vol. I), ambele datate cu 20.04.2017, dar nici în unul din aceste procese verbale nu se indică în baza cărui dosar penal sunt efectuate, mai mult aceste procese verbale conțin sintagma că, Melniciuc Andrei dorește să facă declarații în limba de stat pe care o posedă bine, dar la sfârșitul acestora apare mențiunea „traducător” și semnătura, fără a fi indicat numele traducătorului.

Prin urmare, fiind audiat în cadrul ședinței instanței de fond din 05.02.2018, (Vol. II, f. d. 80-81), martorul Melniciuc Andrei a declarat că, pe data de 27.06.2017 a primit de la colaboratorul de poliție 500 lei, care i-a propus să procure medicamente și anume, analgezice și somnifere. Cu persoana care i-a dat banii a făcut cunoștință aproximativ cu o lună înainte. A aflat că acesta este colaborator de poliție după ce a procurat medicamente de la Lazarciuc Nicolai, or, colaboratorul de poliție cunoștea că este bolnav de cancer. Tot atunci a intrat în farmacie și a solicitat ajutor de la farmacistul Lazarciuc Nicolai, comunicându-i că este bolnav de cancer, îl doare tare capul, coloana vertebrală și picioarele, solicitând somnifere și analgezice, comunicând că nu se acordă ajutor la spital. Careva cereri la poliție privind faptul că farmacistul Lazarciuc Nicolai vinde medicamente din substanțe narcotice nu a depus. Pe data de 20.04.2017 nu a făcut autodenunț și n-a depus careva declarații. A semnat careva documente fără a cunoaște conținutul lor, fiindcă ele erau întocmite în limba de stat (română) pe care el nu o cunoaște, traducătorul nu a fost prezent și înainte de a semna actele la care face referire acuzatorul de stat nu i-au fost traduse. A semnat aceste acte fără a înțelege conținutul lor, deoarece nu a avut încotro, fiind reținut pentru comiterea unei infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a menționat că acest dosar penal s-a pornit în baza unor acte întocmite cu încălcarea prevederilor procesual penale și trezesc mari dubii privind veridicitatea declarațiilor expuse în actele menționate, prin urmare, nu se poate face abstracție de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie (*cauza Kostovsky c. Olandei, cauza Teixeira de Castro împotriva Portugaliei, hotărârea din 08 iunie 1998. cauza Constantin și Stoian împotriva României, hotărârea din 29 septembrie 2009*) care a statuat în mod constant că o hotărâre de condamnare nu se poate întemeia numai pe unele declarații, necoroborate cu alte probe, care să conducă la concluzia, fără niciun fel de îndoială ca, inculpatul se face vinovat de infracțiunea reținută în sarcina sa.

La caz, iregularitățile procedurale admise în aceste acte procedurale trezesc motive serioase de a considera că traducătorul nu a participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale, iar inscripțiile precum că a participat traducătorul au fost efectuate ulterior, prin ce organul de urmărire penală a încălcat grav prevederile art. 85 alin. (3) Cod de procedură penală. Faptul că traducătorul nu a participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale se confirmă și prin declarațiile lui Melniciuc Andrei, date în calitate de martor al acuzării în cadrul ședinței de judecată la prima instanță (f. d. 81, Vol. II).

Organul de urmărire penală incriminând-i lui Lazarciuc Nicolai înstrăinarea ilegală de droguri, s-a bazat doar pe declarațiile martorului Melniciuc Andrei, care fiind audiat în instanța de fond, a dat declarații divergente de cele reținute de organul de urmărire penale la faza urmăririi penale, dar care nu au fost reținute de către prima instanță, ceea ce duce la concluzia că, inculpatul a fost provocat la săvârșirea infracțiunii și prin urmare este necesar de a verifica dacă acesta putea fi în mod rezonabil considerat ca fiind implicat în activitatea infracțională respectivă până la implicarea poliției. Este necesar de verificat dacă Lazarciuc Nicolai ar fi săvârșit infracțiunea în lipsa pretensei provocări.

Astfel, în perioada indicată în învinuire, Lazarciuc Nicolai a relatat că activând în calitate de farmacist diriginte la farmacia „Orient” de pe str. Romană 42, din or. Ungheni, la 27.06.2017, pe la orele 16:00 a venit Melniciuc Andrei care a prezentat rețeta medicală pentru 3 preparate și anume „Fasconal”, „Zolomax” și „Antalgic”. Astfel, a eliberat preparatele solicitate, iar banii au fost introduși în aparatul de casă. Rețetele medicale în baza cărora se eliberează medicamentele sunt păstrate într-o cutie special destinată cu acest scop, iar rețeta care i-a prezentat-o Melniciuc Andrei nu ține minte exact dacă a pus-o în cutie sau lângă aceasta. Peste aproximativ 3-5 minute, în incinta farmaciei au intrat mai mulți colaboratori ai poliției care au efectuat percheziție și inventarierea medicamentelor. Rețetele pe luna iunie 2017, conform actului de nimicire, au fost nimicite în legătură cu expirarea termenului de păstrare. Preparatele au fost eliberate conform prescripției medicale, iar preparatul Fasconal, în general, se eliberează fără rețetă. Conform certificatului de calitate, preparatele „Antalgic” și „Fasconal” nu conțin Codeină, ci fosfat de codeină hemihidrat, ceea ce este o sare de codeină. Susține declarațiile depuse la faza de urmărire penală. (f. d. 82, 83, vol. III).

Potrivit art. 136 alin.(3)-(8) CPP, investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni. Autoritățile publice pot folosi sau pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri ori obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații autorizate. Investigatorul sub acoperire poate fi audiat ca martor în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

Prevederile Legii nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații, la art. 30 alin. (6) - (7) prevede că, *investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni*. Autoritățile publice pot folosi sau pot pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri sau obiecte necesare pentru

efectuarea măsurii speciale de investigații autorizate. Persoana care folosește sau pune la dispoziție înscrisurile sau obiectele nu poartă răspundere pentru aceasta. Investigatorii sub acoperire pot fi audiați ca martori în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că colaboratorul care l-a reținut pe inculpatul Lazarciuc Nicolai este ofițerul de urmărire penală a SUP a IP Ungheni, inspector superior Moraru Stanislav, care a întocmit și procesul-verbal de autodenunțare a lui Melniciuc Andrei (vol. I, f.d. 17) și procesul-verbal de audiere a martorului Melniciuc Andrei (vol. I, f.d. 18), ambele datate cu 20.04.2017.

În susținerea vinovăției inculpatului, acuzarea a reținut prioritar și preponderant declarațiile martorului Melniciuc Andrei, însă, care de fapt nu confirmă vinovăția inculpatului în instrăinarea drogurilor, or, în cadrul audierii acesuia el a declarat că nu a făcut nici un autodenunț și nu a încheiat careva acord de a colabora cu organele de urmărire penală, relatând evenimentele cum a făcut cunoștință cu Lazarciuc Nicolai, cum colaboratorii de poliție i-au promis bani pentru a procura medicamente analgezice și somnifere de la farmacie și cele petrecute la data de 27.06.2017. Careva cereri la poliție privind faptul că farmacistul vinde medicamente din substanțe narcotice nu a depus. După cele întâmplate, i s-au pus în față documente pe care nu le înțelegea, pentru că erau în limba română, traducător nu a fost. La data de 20 aprilie nu a făcut autodenunț, dar a fost invitat vre-o 2 ori la poliție. Este semnătura lui, dar a explicat că nu cunoaște limba română, se putea scrie orice acolo, el nu a scris autodenunț, este absurd. Conținutul procesului-verbal nu-l cunoaște, deoarece a fost scris în limba română, însă el răspundea în limba rusă, în acel moment nu avea traducător și nu putea să scrie autodenunț. A semnat acele acte, deși nu i-au fost traduse, pentru că nu avea altă soluție, nu își amintește când aceasta era. Atunci se afla la poliție în legătură cu alt caz, în care a fost învinuit, dar nu ține minte sigur. Când a luat medicamentele de la farmacie, a fost luat în mașină și dus la poliție, i s-au pus în față documentele ca să le semneze, după ce a fost reținut. Pretenții față de inculpatul Lazarciuc Nicolai nu are.

Instanța de apel a conchis că în speță nu a identificat o motivație obiectivă din care motive, organul de urmărire penală nu a verificat dacă există careva probe din care să rezulte suspiciunea că Lazarciuc Nicolai era deja implicat în vânzarea ilegală a medicamentelor ce conțin substanțe narcotice sau analogele acestora, sau într-o activitate infracțională, or, potrivit declarațiilor martorului acuzării Melniciuc Andrei rezultă că ultimul, acționând întru instrucțiilor organului de urmărire penală nu s-a limitat la investigarea activității lui Lazarciuc Nicolai într-un mod în principal pasiv la efectuarea achiziției de control, ci a exercitat o influență asupra ultimului, astfel încât să îl incite la săvârșirea infracțiunii, care altfel nu ar fi fost săvârșită și anume a apelat la compasiunea persoanei menționând că, este bolnav de cancer, că-l doare tare capul și coloana vertebrală, ca să-i dea somnifere și analgezice.

În acest sens, instanța a menționat că, inculpatul Lazarciuc Nicolai fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel, declarațiile căruia fiind neschimbate, a declarat că martorul Melniciuc Andrei care a venit în farmacie a avut rețetă. Nu poate explica de ce nu a fost găsită rețeta în timpul percheziției. Aceasta nu a fost căutată de nimeni. Le-a permis persoanelor care au efectuat percheziția să caute peste tot, dar ei nu au căutat rețeta. Farmacia, are dreptul să elibereze medicamente cu o lună până la expirare. Farmacistul are grijă să nu fie încălcat dozajul. Melniciuc A. a venit înainte cu câteva zile fără rețetă. Pentru astfel de medicamente rețeta este specifică. Rețeta a fost scrisă cu greșeli. La data respectivă lucrau 5 case. Înainte de el erau încă 5 persoane la casă. Rețetele în număr de 136 care au fost găsite la domiciliul său, sunt rețete de reclame. Nu cunoștea familia pacientului dar îl cunoștea după înfățișare. Persoana s-a apropiat și-i spunea ceva ce nu a înțeles. El a venit și a spus că are nevoie de medicamente și i-a înaintat o rețetă. Nu cunoștea familia lui, s-a uitat în rețetă și deoarece era o cantitate foarte mare de medicamente l-a întrebat pentru ce are nevoie, la ce acesta a început să-i explice că medicul le-a prescris, la ce i-a spus că rețeta nu este corectă, nu a întrebat pentru cine a fost scrisă.

Prin urmare, din declarațiile constante ale inculpatului, care nu au fost combătute prin alte probe rezultă, că anume martorul Melniciuc Andrei este persoana care a și provocat inculpatul la comiterea infracțiunii, or, ofițerul de urmărire penală i-a promis lui Melniciuc Andrei că-i va da jumătate din medicamentele pe care le va procura din farmacia indicată, dar nu i-a indicat că, anume Lazarciuc Nicolai este suspectat în comercializarea medicamentelor ce conțin substanțe narcotice, iar martorul la rândul lui pentru a obține medicamentele ce i-au fost promise, a apelat la compasiunea persoanei de a-l ajuta și de a-i vinde aceste medicamente, pe motiv că, fiind bolnav de cancer, îl doare capul, oasele, picioarele, iar în spitale nu se acordă îngrijirile necesare, l-a convins pe Lazarciuc Nicolai de a-i vinde aceste medicamente, chiar dacă rețeta prezentată era întocmită cu greșeli, la caz versiunea inculpatului n-a fost combătută, iar probele prezentate de acuzare sunt insuficiente pentru a-l condamna pe inculpat de comiterea infracțiunii imputate.

În acest sens, instanța a reținut și declarațiile martorului Buracovschi Liliana, care în ședința de judecată a instanței de fond, a relatat că, după cazul care a avut loc la data de 27.06.2017 împreună cu Grozavu Nina, care este farmacist diriginte la farmacia „Orient” din municipiul Chișinău a verificat cantitatea medicamentelor conform datelor din calculator și cantitatea de facto de pe rafturi și din safeu, iar careva divergențe nu au fost depistate, prin ce constată că, medicamentele eliberate martorului Melniciuc Andrei cu adevărat au fost eliberate în baza rețetei, iar aceste divergențe nu au fost înlăturate, mai mult, acuzarea nu a argumentat învinuirea și nu a prezentat probe ce ar confirma contrariul. Or, la caz lipsesc probe că inculpatul a acționat cu intenție directă și că, în lipsa provocării ar fi comis fapta.

Astfel, instanța de apel a ținut cont de declarațiile inculpatului, că medicamentele au fost vândute martorului Melniciuc Andrei în baza rețetei, iar aceste declarații fiind în

coroborare cu alte probe și circumstanțe ale cauzei, or, potrivit materialelor cauzei rezultă că unicul martor Melniciuc Andrei, care a și făcut autodenunțul la 20.04.2017, anterior cumpăraseră de la farmacia "Orient" diferite pastile analgezice pentru că era bolnav de cancer în baza rețetelor de care dispunea. Însă, având deschis în privința sa un dosar penal pentru consumul de substanțe narcotice și fiind depistate în urma percheziției din 17.02.2017, ultimul a declarat că aceste pastile au fost procurate de la farmacie. Sub acest pretext, organul de urmărire penală a transmis martorului Melniciuc Andrei mijloace bănești în suma de 500 lei în scopul procurării pastilelor care potrivit componenței acestor preparate medicamentoase se conțin și substanțe stupefiante. La fel, instanța a apreciat critic și faptul că la baza învinuirii aduse inculpatului Lazarciuc Nicolai este și vânzarea a 4 casete a câte 10 pastile sub denumirea de "Fasconal", care poate fi vândut și fără rețetă și în componența acestui medicament la fel se conține substanțe stupefiante.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că înainte de începerea unor astfel de operațiuni de către organul de urmărire penală nu s-a probat faptul că anterior inculpatul ar mai fi fost implicat în astfel de acțiuni ilicite, din care considerente, rezultă că inculpatul a fost supus unei provocări și anume nu poate fi pus la dubii declarațiile lui Lazarciuc Nicolai, precum că a eliberat persoanei pastile în baza rețetei, pe care o cunoștea după înfățișare, care anterior ar mai fi procurat, deoarece suferea de cancer.

Totodată, instanța de apel a conchis că mijlocul de probă și anume procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017 și acordul de colaborare din 20.06.2017 sunt lovite de nulitate și nu pot fi reținute drept probe în acest proces ce ar confirma vinovăția inculpatului în circulația drogurilor, or, de fapt, medicamentele ce conțin substanțe narcotice au fost vândute în farmacia Orient din or. Ungheni în baza rețetei medicale, iar procesele-verbale menționate supra, au fost administrate cu încălcarea legislației procesual penale, martorului Melniciuc Andrei, vorbitor de limba rusă, nu i-a fost asigurat un translator care să-i traducă conținutul acestor acte, dar pe care ultimul le-a semnat, iar în conformitate cu art. 251 alin. (1) CPP, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluia act.

Referitor la provocarea din partea poliției - CtEDO a statuat în cauza *Tetxeira de Castro vs Portugalia* că, dreptul la un proces echitabil ar putea fi încălcat în cazul în care colaboratorii de poliție nu s-au limitat la investigarea activității infracționale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni, care, în caz contrar, nu ar fi fost comisă.

În speță, s-a constatat cu certitudine că, organul de urmărire penală, a folosit în mod principal și direct datele și informațiile obținute din probe ilegale, fără vre-o altă sursă alternativă și fără ca să existe posibilitatea certă că acestea să fie descoperite în viitor. Or, la documentarea prezentelor acțiuni ilegale, au fost administrate acte procedurale întocmite cu încălcare procedurii, prin ducerea persoanei în eroare au fost semnate acte de autodenunț și acord de colaborare, dar la care ulterior martorul Melniciuc

Andrei a refuzat, or, despre existența acestor acte ultimul nici nu cunoștea, dar a făcut achiziția de control la solicitarea unei persoane, dar care ulterior s-a dovedit a fi ofițer de urmărire penală. La caz, fiind încălcat prevederile Legii privind activitatea special de investigații nr.59 din 29 martie 2012.

În situația în care martorul Melniciuc Andrei nu a făcut nici un autodenunț împotriva inculpatului, iar aceste împrejurări nu au fost verificate de către instanța de fond, se constată că, a fost victima unei provocări din partea colaboratorilor de poliție și a fost instigat la comiterea infracțiunii. Or, inculpatul a declarat că, a eliberat aceste medicamente în baza rețetei prezentate de Melniciuc Andrei, iar comercializarea medicamentelor la prescripția medicală în cadrul unei farmacii nu constituie o infracțiune de circulație ilegală a drogurilor de care inculpatul a fost învinuit.

11. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului s-a invocat că instanța de apel la baza soluției de achitare a inculpatului nu a luat măsurile necesare pentru ca probele prezentate de partea acuzării să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare, astfel ca toate elementele de fapt să aibă o relevanță juridică, din care considerente instanța a încălcat prevederile art. 414 CPP.

Astfel, din declarațiile martorului A. Melniciuc rezultă cert că acesta a procurat fără rețetă medicamente de la farmacistul Lazarciuc Nicolai. O persoană, care ulterior a înțeles că este polițist, i-a oferit bani și fără să-i indice exact din care farmacie și de la care angajat, i-a spus să procure anumite medicamente. S-a apropiat de Lazarciuc N. din motivul că ceilalți angajați ai farmaciei erau ocupați.

Faptul că inculpatul a eliberat medicamente lui A. Melniciuc fără rețetă, se confirmă prin însăși declarațiile prezentate în cadrul audierii lui Lazarciuc N. în calitate de învinuit, or în cadrul audierii inculpatul s-a lăsat convins de afirmațiile martorului care a relatat că are dureri insuportabile de cap și oase, i-a eliberat medicamente fără rețetă, iar martorul urma să prezinte a doua zi receta. Relevant este faptul că, la etapa respectivă, inculpatul nu a specificat că ar fi fost influențat prin diferite metode coercitive și opresive, de către colaboratorii de poliție sau procuror în vederea recunoașterii faptului eliberării medicamentelor fără rețetă, respectiv inculpatul a beneficiat de drepturile sale de apărare.

Mai mult, instanța de apel a omis faptul că declarațiile lui A. Melniciuc care coincide cu cele ale lui Lazarciuc N., coroborează cu procesul-verbal de percheziție din 27.06.2017, în urma căreia nu a fost depistată receta pentru procurarea medicamentelor.

Consideră, că declarațiile inculpatului depuse atât în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, cât și cea de apel prin care ultimul afirmă că a eliberat preparatele în baza rețetei, pe care nu ține minte exact locul unde a pus-o, crează dubii privind veridicitatea lor, or, instanța de apel a dat o apreciere diferită acestora, o poziție de dezvinovăție.

La fel, prin actul nr. 06 din 31.07.2017 privind nimicirea rețetelor cu termen de

păstrare expirat, este indicat că în perioada 01.06.2017 – 30.06.2017 au fost eliberate produse medicamentoase Antalgic în număr de 4 în baza a două rețete, însă aceasta nu probează în nici un mod că anume la data de 17.06.2017 lui Melniciuc A., i s-au eliberat medicamentele în baza vre-o unei recete. Or, nu s-a confirmat prin probe pertinente și concludente că martorul respectiv ar fi avut vre-o prescriere de la medic privind eliberarea din farmacie a preparatelor cu conținut de substanțe stupefiante.

Declarațiile martorului Melniciuc A. coroborează și cu alte probe și anume: procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017, procesul-verbal din 27.06.2017 de examinare a obiectului cu planșa fotografică, bonul de casă în sumă de 393,68 lei, procesul-verbal de percheziție din 27.06.2017, copia contractului individual de muncă nr.191 din 18.12.2013 precum și celelalte probe.

Astfel, instanța de apel în mod eronat a reținut că procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017 și acordul de colaborare din 20.06.2017 sunt lovite de nulitate și nu pot fi reținute drept probe în acest proces, ce ar confirma vinovăția lui Lazarciuc N. în circulația drogurilor, or procesele-verbale menționate au fost administrate cu încălcarea legislației procesual-penale devreme ce martorul Melniciuc A. vorbitor de limbă rusă nu i-a fost asigurat un translator care să-i traducă conținutul acestor acte.

Prin urmare, declarațiile martorului Melniciuc A. a constituit proba principală pentru începerea procesului penal, acestea nu au fost obținute sau administrate într-o procedură ilegală, or martorul nu a invocat necesitatea asigurării unui traducător, el din propria voință a redat cu lux de amănunte circumstanțe importante despre infracțiunea de circulație ilegală a drogurilor, în acest fel denunțătorului nefiindu-i încălcat dreptul de a păstra tăcerea, sau alte garanții procesuale.

Mai mult, instanța de apel a omis faptul că la etapa cercetării judecătorești, procurorul a indicat că în acordul prin care Melniciuc A. își dă consimțământul de a colabora cu organele de drept, în rubrica traducător este specificat numele lui Marcov Grigore, iar semnătura traducătorului regăsindu-se și pe alte acte procesuale.

Totodată, la materialele cauzei penale a fost anexată sentința din 25.08.2017 în privința lui Melniciuc Andrei în calitate de inculpat, iar la emiterea acesteia nu s-a constatat că ultimul reieșind din faptul necunoașterii limbii de stat, urma să beneficieze de serviciile unui interpret (f.d.58-59, vol.II)

Potrivit procesului-verbal din 11.09.2017 de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței cu materialele cauzei, ultimii nu și-au utilizat dreptul de a formula careva obiecții referitor la întocmirea proceselor-verbale de autodenunțare și de interogare a martorului Melniciuc A., fapt ce denotă că inculpatul și apărătorul său nu au abordat problema nulității proceselor-verbale nominalizate în termenul prevăzut de lege, respective, nu indică la presupusele încălcări ale organului de urmărire penală.

La fel, instanța eronat a pus la îndoială autodenunțul depus de către Melniciuc A., constatând divergențe în declarațiile depuse ulterior la etapa examinării cauzei în instanța de fond, or martorul a relatat poziția sa invocată la etapa urmăririi penale, precum că

medicamentele au fost eliberate de către inculpat fără rețetă, nu a fost impus de nimeni să reclameze acțiunile ilegale ale acestuia, s-a apropiat de el nefiindu-i indicat că anume de ultimul urmează să solicite eliberarea medicamentelor, fiind condiționat de faptul că ceilalți angajați erau ocupați.

Consideră că instanța de apel eronat a apreciat că martorul Melniciuc A. acționa sub supravegherea agenților statului, deoarece acțiunile acestuia erau spontane și nu au existat capcane, care ar indica că inculpatul ar fi fost incitat să acționeze ilegal, în așa mod fiindu-i viciată decizia de a elibera medicamente fără rețetă.

O altă abordare greșită reprezintă tentativa că a fost o provocare, iar inculpatul a fost manipulat să comită infracțiunea, deoarece instanța urma să evalueze dacă acțiunile provocatorului au avut efectul provocării și dacă infracțiunea putea fi comisă fără intervenția acestuia.

Interpretările contradictorii ale instanței de apel și invocarea practicii CEDO, fără a explica în ce mod raționamentele hotărârilor CEDO sunt aplicabile în speță, exclude însăși existența provocării.

Anume statului îi revine sarcina de a demonstra inexistența vreunei provocări la comiterea infracțiunii.

Suspiciunea de comitere a infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor incriminat inculpatului urmează a fi luată în considerație prin faptul că colaboratorii de poliție au reacționat prompt la denunțul lui Melniciuc A, care a anunțat organele de drept că a procurat de la inculpat fără rețetă medicamente care conțin substanțe psihotrope, iar colaboratorii de poliție s-au limitat la investigarea activității infracționale a inculpatului într-o manieră pasivă, aceștia nu au exercitat o influență de așa natură încât să-l determine pe ultimul să săvârșască o infracțiunea. În acest sens, de lipsă o provocării sunt și declarațiile martorului care a menționat că pînă la caz, acesta a comunicat unui polițist că anterior a mai procurat din farmacie medicamente, la ce polițistul i-a dat bani, însă nu ia spus să cumpere substanțe narcotice anume de la Lazarciuc N., dar în genere de la farmacia Orient, circumstanțe ce indică că acțiunile colaboratorilor de poliție nicidecum nu au avut efectul unei provocări și instigări la săvârșirea infracțiunii din partea autorităților statului, ci dimpotrivă, organul de urmărire penală a administrat probe care indică că infracțiunea ar fi fost săvârșită și fără intervenția organelor de drept.

12. Referință asupra recursului declarat nu a fost depusă.

13. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art.XI alin.(3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie

2023) și a declarat recursul în termen la 04 mai 2022.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursului depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit prevederilor art.433 alin.(1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), *dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.*

Examinând admisibilitatea prezentei cauze, completul de judecată a constatat admisibil recursul declarat și întru verificarea legalității hotărârii atacate prin prisma temeiului invocat de către recurent, recursul urmează a fi examinat în fond.

Conform art. 434 Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.*

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel se referă la următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, și dacă toate aceste probe în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel la judecarea cauzei, acestea se referă la următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Completul de judecată constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelurilor.

Drept temei pentru recurs s-a invocat art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, când decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit sentinței, instanța de fond, examinând în ședință probele prezentate de procuror, și anume, declarațiile inculpatului, martorilor Buracovschi L., Melniciuc A. și probele scrise, l-a recunoscut vinovat pe Lazarciuc N. și l-a condamnat conform învinuirii formulate, concluzionând dovedit faptul comiterii de către acesta a infracțiunii imputate.

Instanța de apel, casând sentința de condamnare a inculpatului Lazarciuc Nicolai, a dat o nouă apreciere probelor din dosar, pronunțând o hotărâre de achitare a acestuia de

sub învinuirea adusă în baza art. 217¹ alin.(3) lit.d), f) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Completul de judecată, verificând legalitatea soluției adoptate de către instanța de apel în privința lui Lazarciuc Nicolai, soluție contrară hotărârii primei instanțe, și anume de achitare a acestuia în baza art. 217¹ alin.(3) lit.d), f) Cod penal, atestă că instanța și-a întemeiat concluzia pe faptul că de către acuzatorul de stat nu s-a prezentat nici o probă care ar indica comiterea faptelor de către inculpat, precum și actele din dosar au fost întocmite cu încălcarea prevederilor legale.

Astfel, la baza hotărârii de achitare, printre alte probe nominalizate, instanța de apel s-a bazat pe procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017 a lui Melniciuc Andrei și procesul-verbal de audiere a lui Melniciuc Andrei depuse la urmărirea penală, unde în acestea este menționat că *”Melniciuc Andrei dorește să facă declarații în limba de stat pe care o posedă bine, iar la sfârșitul actelor nominalizate este indicat - traducător și semnătura, fără a fi specificat numele și prenumele traducătorului”*.

Conform materialelor cauzei penale, la 20.06.2017, între ofițerul de urmărire penală a IP Ungheni, Moraru Stanislav și Melniciuc Andrei a fost încheiat un acord de colaborare, prin care ultimul își dă consimțământul benevol de a colabora cu organele de drept în cadrul cauzei penale nr.2017360245, unde este indicat că a participat translatorul – Marcov Grigore, fiind prezentă și semnătura acestuia (f.d.40, vol.I).

Din declarațiile martorului Melniciuc Andrei depuse în cadrul ședinței instanței de fond, rezultă că, ,, ... pe data de 20.04.2017 nu a făcut autodenunț și n-a depus careva declarații. A semnat careva documente fără a cunoaște conținutul lor, fiindcă ele erau întocmite în limba de stat (română) pe care el nu o cunoaște, traducătorul nu a fost prezent și înainte de a semna actele la care face referire acuzatorul de stat nu i-au fost traduse. A semnat aceste acte fără a înțelege conținutul lor, deoarece nu a avut încotro, fiind reținut pentru comiterea unei infracțiuni”.

Totodată, instanța de apel a remarcat în pct.51 al deciziei că, *„la caz, iregularitățile procedurale admise în aceste acte procedurale trezesc motive serioase de a considera că traducătorul nu a participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale, iar inscripțiile precum că a participat traducătorul au fost efectuate ulterior, prin ce organul de urmărire penală a încălcat grav prevederile art. 85 alin. (3) din Codul de procedură penală. Faptul că traducătorul nu a participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale se confirmă și prin declarațiile lui Melniciuc Andrei, date în calitate de martorul acuzării în cadrul ședinței de judecată la prima instanță” (Vol. II, f. d. 81).*

Din materialele cauzei rezultă că, la 11 septembrie 2017, învinuitului Lazarciuc Nicolai în prezența apărătorului său, le-au fost prezentate materialele cauzei penale, iar după ce aceștia au luat cunoștință cu ele, careva cereri sau demersuri referitor la întocmirea proceselor-verbale de autodenunțare și de interogare a martorului Melniciuc Andrei nu au declarat, precum și nu au abordat problema nulității proceselor-verbale nominalizate în termenul prevăzut de lege, inclusiv nu au indicat presupusele încălcări ale organului de urmărire penală, însă au menționat acestea ulterior, în cererile de apel.

Mai mult ca atât, completul de judecată conchide că instanța de apel eronat a reținut că mijloacele de probă procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017 și acordul de colaborare din 20.06.2017 sunt lovite de nulitate și nu pot fi reținute drept probe în acest proces ce ar confirma vinovăția inculpatului în circulația drogurilor, or, de fapt, medicamentele ce conțin substanțe narcotice au fost vândute în farmacia Orient din or. Ungheni în baza rețetei medicale, iar procesele-verbale menționate supra, au fost administrate cu încălcarea legislației procesual penale, martorului Melniciuc Andrei, vorbitor de limba rusă, nu i-a fost asigurat un translator care să-i traducă conținutul acestor acte, dar pe care ultimul le-a semnat, iar în conformitate cu art. 251 alin. (1) CPP, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act. Or, instanța de recurs constată că prin acordul de colaborare din 20.06.2017 se confirmă faptul că a fost prezent translatorul, deoarece este indicată familia și semnătura acestuia (f.d.40, vol.I), precum și semnătura traducătorului fiind prezentă și pe alte acte procesuale.

La fel, completul de judecată reține că la materialele cauzei penale a fost anexată sentința din 25.08.2017 în privința lui Melniciuc Andrei în calitate de inculpat, potrivit căreia, cauza penală fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ CPP, unde a participat judecătorul, procurorul, avocatul inculpatului și inculpatul, iar la emiterea acesteia nu s-a constatat că ultimul reieșind din faptul necunoașterii limbii de stat, urma să beneficieze de serviciile unui interpret (f.d.58-59, vol.II).

Aceste constatări nu au fost verificate minuțios, dacă a fost sau nu prezent translatorul la întocmirea actelor procesuale enumerate supra.

Totodată, nu s-a argumentat declarațiile inculpatului Lazarciuc Nicolai care a afirmat că a eliberat preparatele medicamentoase în baza rețetei, pe care nu ține minte exact locul unde a pus-o, or, invocarea nimicirii rețetei trezește dubii, întrucât faptul nimicirii acesteia, nu a fost probat.

Prin urmare, se constată că instanța de apel a argumentat superficial faptul că aceste probe nu confirmă vinovăția inculpatului și sunt lovite de nulitate, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității acesteia, și deși, instanța de apel a menționat prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nu a respectat anume aceste prevederi la adoptarea deciziei recurate.

Generalizând cele menționate mai sus, completul de judecată constată că, în speță decizia pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel că argumentele recurentului referitor la faptul că instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate în cauză, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, și-au găsit confirmare.

Așadar, completul de judecată, constată, că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelurilor prevăzute în art. 414 Cod de procedură penală, precum și nu a ținut cont de dispozițiile art. 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, prin urmare temeiul invocat de acuzatorul de stat, prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, persistă în speță, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Lazarciuc Nicolai XXXX*, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor